

Iskalo, izvešnički, vask d...
 Anilaga št. 20, L nadstropje. D...
 pismo se ne sprejema, razpis...
 Anton Garbec. — Lestnik...
 mela na mesec L. 7. — 3 mesece L. 10. — 6 mesecev L. 15. — in...
 Na izposojeno mesecno 6 lre več. — Redno uredništvo in uprava št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v široki eni koloni (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent, osmerice zahvale, poslanice in vabila po L. 1. — oglasi denarnih zavodov po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj po L. 2. — Oglasi naročil in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, L nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Mračne fantazije

Belgrajska «Politika» piše nadalje: «V tiste šole pa, ki niso še odpravljene in ki se nahajajo v nedostopnih gorskih vaseh, so inštituti namestili svoje moze, da poučujejo dečke v italijanskem jeziku ter da strogo nadzorujejo delo tistega malega števila slovenskih učiteljev, ki so še ostali.»

«Piccolo» pripominja, da je tudi v Istri in na Krasi — in ne samo v gorskih krajih — še kakih 400 šol, ki niso odpravljene in ki imajo torej tudi odgovarjajoče število učiteljev. Teh je malo, če dopisnik smatra za Slovence izključno le tiste, ki s svojim političnim vedenjem dajejo povoda za to, da so nadzorovani.

Tu se zateka «Piccolo» zopet k tistemu znanemu triku: kadar hoče zatemniti resnico glede Istre, besediči o Krasi. Tako nekako: vidite, koliko slovenskih šol je na Krasi in v Istri! Zamolčuje pa, da so te šole — na Krasi in ne v Istri! Tako vara «Piccolo» nepoučeno javnost. In ker ne more tajiti dejstva, da so naši učitelji ne prestano zasledovani kot kaki dokazani rogovileži proti državi, slepomisti, da so nadzorovani le tisti, ki s svojim političnim vedenjem dajejo povoda za to. Pojem o «povodu» je kaj elastičen in se more natezati in raztezati, kakor ludo hoče. Če n. pr. kak učitelj poučuje vlaške fante v petju, ali, če čita slovenske liste, ali, če morda celo zahaja v gostilno v slovensko družbo, če more — če hoče — vsak komisar ali pa tudi vsak orožnik poročati, da politično vedenje takega učitelja daje povoda za nadzorstvo! In tako je mera najelegantnejših državljanskih pravic, ki naj bi jih užival učitelj — ki je menda tudi državljan — odvisna od tega, kako kak komisar ali orožnik tolmači pojem «nevarno politično vedenje». In dejstvo je, da ga tolmačijo zelo različno od kraja do kraja, tako, da ubogi učitelj ni nikoli gotov, kaj in koliko sme, ako se hoče izogniti nevarnosti, da dobi na čelo žig nekorektnega političnega vedenja! Tako sta vsakemu znanežnemu in za kulturni napredek vnetemu slovenskemu učitelju prestrizeni državljanske pravice in svoboda!

«Politika» označa kot zanimivost, da morajo učenci slovenskih šol vsak praznik defilirati pred italijanskim narodno zastavo. Učitelja, ki bi se uprli tej odredbi, pošiljajo v pokolj, ali ga odstavljajo iz službe, a v skrajnem slučaju, ga celo izganjajo iz Italije.

«Piccolo» vprašuje: zakaj neki naj bi se učitelji upirali temu izkazu spoštovanja namram državi? Če bi bil «Piccolo» pošten, bi naravnost ugotovil dejstvo, da se slovenski učitelji ne upirajo temu činu spoštovanja namram državi! Rajše je povslovno pripombo v obliki vprašanja, ki dopušča — vsaj pri nerazodanih ljudih — domnevo, da je vendar tudi takih učiteljev, ki se upirajo!

«Politika» piše, da so po nekaterih mestih, kjer je večina prebivalstva slovenska, fašisti ustanovili društvo «Dante Alighieri» z namenom, da širijo italijanski jezik in italijansko kulturo.

«Piccolo» odgovarja, da v Julijski Krajini ne obstoje mesta s slovenskimi večinami, izveščajo edino Postojno, a se ta da je bila pod Avstrijo le trg, ki se pa do zasluge Italije razvija v industrijsko mesto.

To je neslano dlakoepljenje. Kakor da je vse kaj drugega, če se je kaj zgodilo v kraju, ki nosi ime mesta, ali pa v kakem kraju. Trgi Vipava, Ajdovščina, Tolmin, pa tudi Sezana, so po številu prebivalstva, po svoji legi kot gospodarska in kulturna središča vsaj sporedni s Postojno! «Piccolo»

pa je napisal tudi direktno neresnico, ko govori o edini Postojni. Kaj pa Idrija? To je starodavno mesto s svetovnoznanim srebrnim rudnikom, kjer se — poleg drugih šol — nahajata tudi dve srednji šoli, četudi — da Bog pomaži! — Mari pa šteje «Piccolo» Idrijo med mesta z italijansko večino kljub dejstvu, da sploh ne pozna Italijanov, izveščajo nekoliko uradnikov, ki so službeno prišli tja v najnovejših časih. Pa tudi glede Postojne se je tržiški list zlagal, ker je bila že pod avstrijsko vladavino povisana v mesto.

«Politika» je ugotovila, da je slovenski jezik izgnan iz goriških sodnih. Istotako tudi iz drugih sodnih Julijske Krajine. S svojim železnim čelom pripominja «Piccolo», da je to v skladu s širjenjem italijanskega jezika med prebivalstvom, vsled česar da tista nadležna in ovirena dvojezičnost avstrijskega sistema postane nepotrebna. Ni naša krivda — vzdikala perfidni «Piccolo» — da devet desetlin Slovencev pozna prav dobro italijanski jezik!

Tu pa se je ugriznil v svoj lastni jezik. Če je res, da devet desetlin Slovencev že pozna «benissimo» italijanski jezik, čemu potem nebovpijoče nasljuje za — širjenje tega jezika? Seveda je za trditve najzrednejša laž, ki jo more napisati le kak «Piccolo». Sicer pa morejo le ljudje, ki vse pojme o državljanskih pravicah postavljajo na glavo, nadevati sodnjam naloge — širjenja kakakega jezika. Mari naj bo državljan, ki si je s svojo bistrostjo duha in pridnostjo priučil poleg svojega materinega jezika še kak drugi jezik — kaznovan zato z izgubo državljanskih pravic? In to še v državi enakosti, demokracizma in svobode! «Piccolo» pravi, da je dvojezičnost «nadležna». Komu? Uradnikom, ki so jezikovno nesposobni za službovanje v jezikovno mešanih krajih, ali pa ljudem, ki jim je gonja proti našemu narodu in njegovemu jeziku glavni in edini življenjski poklic — ne pa prebivalstvu! Verujemo, da Italijani ni prijetno, če je dobil kak spis v slovenskem jeziku; stokratno «nadležno» pa je to za maso našega slovenskega ljudstva. Ali treba še-le praviti, v kakih zadregah je človek na deželi, posebno v gorah, ko je dobil od sodne spis, sestavljen v jeziku, ki ga ne razume. Delati mora dolge poti in trošiti denar, predno izve, kaj je v spisu, ki je morda v zvezi z njegovimi največjimi materialnimi, ali pa moralnimi interesi! Normalno misleči ljudje se oglašajo v tem, da je v narodno in jezikovno mešanih krajih dvojezičnost oblastev neizogibna, absolutna potreba! Kako naj drugače — če ne more govoriti direktno s človekom — sodnija razdi prebivalstvu to, kar je njena edina naloga: absolutno zanesljivo sodstvo in popolno pravno varnost? Naloga sodnijske in širijo italijanstvo, marveč, da krojijo pravico vsem enako! Če naj se sodno poslovanje ravna le po sposobnosti ali nesposobnosti uradnikov in ne na podlagi dejanskega stanja, ki se pa more ugoditi dejanskega stanja, ki se pa more ugoditi toviteli se s pomočjo jezika prizadetih strank — ali se mora sploh še o pravosodstvu, ki služi svojemu namenu — ali se mora sploh še govoriti o pravni državi?

Pri kraju smo s svojimi pripombami k «Piccolovim» pripombam. K večjemu bi se dodali, da se «Piccolo» v zadnjem odstavku naravnost ponaša s tem, da v Julijski Krajini gospodujejo fašisti. Nisi javnosti pa prepuščamo, kaj ona razsodi: ali je res, da je «Politika» pisala same «mračne fantazije».

bo vršil tam velesej. Mimogrede si bo ogledal tudi nove izkopnine v Pompejih. Kakor občin imajo v rokah fašisti? RIM, 14. Minister za notranje zadeve je ugotovil, da je aprava 1656 občin popolnoma v rokah fašistov, pri upravi 1785 občin pa fašisti samo sodelujejo.

Italija

Konference paritetne komisije ukonjene. RIM, 14. Seje paritetne komisije so začelo odloženo. Jugoslovanska delegacija je zaprosila belgrajsko vlado za navodila. Poslanec Oviglio predsednik deželnege odbora v Bologni.

BOLOGNA, 14. Prišlo je redno zasedanje deželnege odbora; za predsednika je bil izvoljen posl. Oviglio.

Brezposelnost v Italiji se manjša.

RIM, 14. Ministrski predsednik je naročil vsem prefektom, da zberejo podatke o brezposelnosti v posameznih pokrajinah. Iz podatkov je razvidno, da kljub zankanju opozicijskega tiska brezposelnost pojema. 1. januarja 1922. je bilo 541.775, 1. januarja 1923. 381.969, 30. junija 1923. 216.287, 30. julija 1923. 213. 590 brezposelnih. Število brezposelnih se je zmanjšalo, ako odbijemo še brezposelne iz poklica.

Nov italijanski fašistovski list v Parizu.

RIM, 14. Tiskovni urad fašistovske stranke javlja, da bo izšel v kratkem času v Parizu na pobudo italijanskega poslanstva nov fašistovski list «L'Italie Nouvelle» (Nova Italija), ki bo tiskan v italijanskem in francoskem jeziku; tako bodo lahko na eni strani italijanski izseljenci dobivali izvirne vesti iz svoje domovine, na drugi strani pa bo tudi francoska javnost točno poučena o fašistovskem delu v Italiji. List bo vodil fašistovski odposlanec za Francijo Nicola Buonervizi; list bo tednik.

Museolini si bo ogledal velesej v Neapolju.

RIM, 14. Ministrski predsednik Mussolini se bo odpravil v Neapolj v času, ko se

bo vršil tam velesej. Mimogrede si bo ogledal tudi nove izkopnine v Pompejih.

Kakor občin imajo v rokah fašisti?

RIM, 14. Minister za notranje zadeve je ugotovil, da je aprava 1656 občin popolnoma v rokah fašistov, pri upravi 1785 občin pa fašisti samo sodelujejo.

Jugoslavija

Iz ministrstva prosvete.

BELGRAD, 14. Minister prosvete Miša Trifunović je v daljšem ekspoziju očrtal novinarjem prosvetno politiko vlade. Ministrstvo prosvete bo v jesenskem zasedanju predložilo narodni skupščini več prosvetnih zakonov, s katerimi se ima ustvariti za vso državo enoten prosvetni sistem. Predložiti se skupščini zakon o osnovnih šolah, zakon o prosvetni organizaciji in zakon o univerzah. Tendence njegove politike je, uvesti v državo enotnost vzgoje in prosvete. Za prihodnje leto skliče posebno komisijo prosvetnih strokovnjakov in pedagogov, ki bodo določili načelne smernice prosvetnemu delu. Za vso državo se ima uvesti enoten vzgojni sistem na osnovnih šolah. Glede gimnazij stoji minister na stališču, da se uvedeta dva tipa gimnazij, tip realne in tip realno-humanistične gimnazije. Je za odpravo humanističnih gimnazij.

Kralj in kraljica na Bledu.

BLED, 14. Kralj Aleksander je sprejel v javnici namestnika ministrskega predsednika, prometnega ministra dr. Velizarja Jakovića, ki je predložil vladarju v podpis ukaz, sklenjen na zadnjih sejah ministrskega sveta. Dalje je sprejel kralj na Bledu se mučnega ministra za gradjevine Nikolo Uzunovića, ministra z. r. Antona Kristana in dr. A. Novčana, ki se baje no-

ročal kralju o svojih nekdanjih zvezah z Radčiem.

Jutri prispe na Bled poštni minister Veljko Vukobratović. Na Bledu se mudi že par dni tudi minister ver. dr. Vojislav Janjić. V spremstvu g. Kristana je posetil kralj danes popoldne umetniško razstavo kluba «Vesna», kjer je ostal delj časa. Z izrednim zanimanjem je motril razstavljene slike. Pustil si je predstaviti več navzočih slikarjev in je nakupil celo vrsto slik, med katerimi štiri slike Marčićeve, eno Bucikovo in nekaj šandlovih perorisb. Dopadla so se mu tudi Kopacove slike in zlasti Smrčkarjeve karikature. G. Buciko je kralj dovolil, da ga sme potretirati. Tudi gosp. Kristan je kupil na razstavi par slik.

Včeraj popoldne je kraljica Marija sprejela odposlanovalca odzra za zgradbo Dečjega in materinskega doma v Ljubljani. Delegacija je pod vodstvom ge. Franje dr. Tavčarjeve poročala kraljici o dosedanjih uspehih in momentalnem položaju društvene akcije ter se ji zahvalila za dosedajšnjo podporo. Kraljica se je zanimala za vse podrobnosti ustanove in je naposledi iz svojih privatnih sredstev poklonila Dečjemu in materinskemu domu v Ljubljani, ki nosi njeno ime, 50 tisoč denarjev.

Zvečer se je vrnil v korist Dečjega doma koncert, ki so ga priredile na Bledu bivajoče srbske, hrvaške in slovenske dame. Koncert, čigar pokroviteljstvo je prevzela kraljica, je bil seveda popolnoma razprodan in je potekel nad vse sijajno. Udeležili so se ga tudi kralj Aleksander, romunski kralj Ferdinand, kraljica Marija, princ Arzen in dvoriski dostojanstveniki. Člani kraljevskega doma so bili pri vstopu v dvorano in pri odhodu burno aklamirani. Oba kralja hodita pogosto na love v blejsko okolico. Tudi romunski kralj Ferdinand je ves zadržan od krasot Gorenjske in ostaja po cele popoldneve v naravi.

Za prihodnje dni pričakuje na Bledu romunskega prestolonaslednika Karla, ki pride tja s svojo soprogo.

Program novega trgovskega ministra.

BELGRAD, 14. Trgovinski minister Kojić je sprejel novinarje in se z njimi razgovarjal nad eno uro. Pojasnil je svoje stališče s ozirom na aktualna vprašanja svojega resorsta. Izjavil je, da ne bo ostal pri trgovinski konvenciji s Poljsko, ki se nahaja sedaj pred narodno skupščino. On želi trgovinske konvencije z Italijo, Čehoslovakske in Francijo, ker se bo šele s tem omogočilo pravo razvijanje jugl. trgovine z inostranstvom.

Trgovinska politika je bila do sedaj zanemarjena. V lipotizmu s poljelelskim ministrom dela na to, da se produkcija poveča in s tem poveča tudi izvoz, obenem pa tudi izravna jugoslov. mednarodna plačilna bilanca. Le ako se bo n. t. delalo sistematično, bo ta bilanca aktivna, brez aktivne trgovinske bilance pa se valuta ne more popraviti. Za izvoz so važni trije elementi: izvozni krediti, transportna sredstva in izvozna carina. Njegov prednik Velizar Janković mu je zapustil izvozni kredit 150 milijonov dinarjev pri Narodni banki. On smatra, da je ta kredit premajhen in da se mora povečati. Na zadnji seji ministrskega sveta se je sklenilo, da se sporazumno s prometnim ministrom pri drugih državah najemajo prevozna sredstva.

Vprašanje izvoza pšenice povzroča velike skrbi, ker je pšenica ne samo v Jugoslaviji, marveč tudi v vseh prekomorskih krajih rodila zelo dobro. Minister je zahteval pri gospodarsko-finančnem konvenciji, da se sedanja izvozna carina izdatno zmanjša. Na ta način se bo producentom omogočilo, da žito dobro prodajo. Z izvozom sliv so velike težave. Slive so zelo dobro rodile, vendar pa so nekateri izvozniki izgubili zaupanje na Angleškem in v Holandiji, ker blago ni bilo dobro etikirano. Zato bo treba poiskati novih tržišč, posebno v Ameriki. V to svrhu se bo vršila te dni konferenca s strokovnjaki.

Z vzorčnim sejmom v Novem Sadu je zelo zadovoljen. Tam je videl, da jugoslov. proizvodi lahko konkurirajo s tujimi trgi. Njegova naloga bo, da nudi domači industriji možnost, da se plasira v inozemstvu. Da se povzdigne jugoslov. industrija, je pripravljen dovoliti, da se pritegne inozemski kapital, toda pod zelo strogimi državnimi konvencijami, kakor je to v Italiji.

Obšinske volitve v Srbiji.

BELGRAD, 14. Za občinske volitve se vse stranke mrazlično pripravljajo. Včeraj popoldne so bili v Belgradu samem kar trije volilni shodi. V hotelu Pariz so priredili radikalni svoj shod. Shod je bil slabo obiskan in je prišlo do mučnega incidenta med dvema uglednima radikalnima pristojama. Meščanski blok, ki ga tvorijo demokrate, naprednjaki in druge meščanske frakcije s Protivčevići neodvisnimi radikali, je priredil v restavraciji Takovo velik shod. Med drugim je govoril Ljuba Davidović proti sedanjemu političnemu režimu in proti korupciji. V restavraciji «Slavija» so imeli svoje zborovanje komunisti. Govoril je Triša Kačlerović.

Industrijska razstava v Novem Sadu.

NOVI SAD, 14. Predvčeršnjim ob 10. popoldne je bila na slovesen način odprta industrijska razstava. Največji kompleks zavzemajo poljedelski stroji. Predsednik odbora Milosavljević je s kratkim odprtim govorom pozdravil zastopnike oblasti in ministrstva trgovine. Dr. Kojić kot minister trgovine in industrije je med drugim v svojem govoru omenil, da smatra

za svojo prvo dolžnost, da kot minister skrbí za procvit in napredek naše trgovine in industrije.

Savka trboveljskih rudarjev.

BELGRAD, 14. Predvčeršnjim dopoldne je bilo v Delavskem domu veliko zborovanje, ki so se ga udeležili socialisti in komunisti. Delavstvo je protestiralo proti terorju političnih oblasti, ki ga izvajajo sedaj pred občinskimi volitvami na volilce.

Sprejeta je bila tudi med velikim odobravanjem resolucija, ki se z vso odločnostjo zavzema za pravice južnih železničarjev. Njih borba je in bo vedno samo gospodarskega značaja, nikdar ne političnega.

Resolucija dalje pozivlja vlado, da upošteva gospodarske interese rudarjev, ne pa Trboveljske družbe. Veliko ogorčenje je med navzočimi delavci vzbudilo poročilo, da je Pašić sam osebno zelo zainteresiran pri Trboveljski družbi. Pašić kot predsednik vlade bi moral gledati, da štiti državne interese in pa tudi interese rudarjev.

Kako je prišel Radč preko meje.

ZAGREB, 14. O Radčevem prehodu na Madžarsko preko Drave poročajo zagrebški listi nastopne informacije: Seljak Ivan Zenečaj je priznal svoje sodelovanje. Finančna patrola v Legradu je doznala, da je znani župnik Škrinjcar prevel Radč preko Drave. Poveljnik te finančne patrola je takoj javil ministrstvu za notranje stvari. Na kolodvoru v Koprivnici je neka žena spraševala po svojem otroku, ki bi se imel vrniti iz Madžarske, ker se je njen mož kot begunec nahajal na Madžarskem in se sedaj hotel vrniti domov. Najprej je hotel poslati otroka, nato pa se je vrnil sam ter se javil pri oblasti, rekoč, da je bil odsojen, ko je Radč prekoparil mejo in mu je on moral nositi kovčeg.

Radč je prepeljal preko Drave seljak Zenečaj, ki je dyolastnik, t. j. posestnik jugoslov. in madžarske strani ter je imel zato legitimacijo za prehod preko meje. Ta Ivan Zenečaj je v Budimpešti preskrbel Radču tudi potni list za Avstrijo, Nemčijo in London. Za druge kraje v inozemstvu mu pa v Budimpešti ni mogel dobiti vizuma.

Radč v Bosni? Radč ubit?

BELGRAD, 14. Kakor znano, je dobilo je dobilo znanje ministrstvo že mnogo raznovrstnih poročil o beži in sedanjem bivanju Stjepana Radča. Danes se je v notranjem ministru povedalo novinarjem, da je došla vest, da bi se nahajal Stjepan Radč v Bosni in sicer v nekem kraju blizu Tuzle. — Razmaša se po mestu celot vest, da bi bil Radč ubit in da izvestni krogi to zakrivajo?!

Čehoslovaška

Masaryk in slovaško vprašanje.

PRAGA, 14. Dne 21. avgusta se sestanejo v Topolčanah na Slovaškem vodilni slovaški politiki. Na ta sestanek pride tudi predsednik Masaryk. Sestanek pripisujejo veliko politično važnost, ker pride v razgovor slovaško vprašanje.

Rusija

Joffe na poti iz Tokija.

MOSKVA, 13. Joffe je odpotoval 10. t. m. iz Tokija proti Moskvi. Pred odhodom je zunanji minister priredil njemu v čast banket, katerega pa se Joffe radi lahkega obolenja ni mogel udeležiti.

Za izboljšanje trgovskih odnosov med Dansko in Rusijo. — Žitna borza v Moskvi.

MOSKVA, 13. Tu sem je prispelo dansko trgovsko odposlansvo. Te dni se je vršila otvoritev žitne borze.

Francija

Nemška nota komisiji za odškodnine.

Nemčija bo ustavila dajatve v naravi.

PARIZ, 14. (Reparacijska) komisija je prejela od komisije za nemške dolžove sledečo noto: «Nemški državni zbor potrjuje sedaj zakonski načrt za davčno preuredbo in drugega za emisijo posojila v zlatu. V svrhu zagotovitve uspeha tem ukrepom in da se izogne popolnemu polomu gospodarskega sistema Nemčije in njenih financ, se nemška vlada ne bo mogla ozirati na dajatve v naravi čim državam, ki se ne udeležujejo zasedbe Porurja. Nemčija je služila nadaljevati s temi dajatvami tudi tekot zasedbe in je s tem dokazala, da skrajne meje svojega dobro voljo za izvršitev obvez, ki jih ji nalaga mirovna pogodba. Sedanji položaj, ko je dolar dosegel kvoto 4 milijonov mark, zahteva koncentracijo vseh sil Nemčije, ako se hoče nemškemu ljudstvu zagotoviti eksistentni minimum ter ga obvarovati bližajobne lakote. Radi tega je nemška vlada prišla na ustavi omenjene dajatve v naravi, ki so glavni vzrok sedanjega primanjkljaja v nemški bilanci in poplave papirnatega denarja. Ta odločitev nemške vlade pa ne pomeni konvencionalnega izbrisu dajatve v naravi, ki se bodo nadaljevale, ko bodo nemške finance in valuta zopet na trdnih temeljih. Izvršile se bodo za enkrat naročbe, napravljene do 11. avgusta 1923.»

Za posebno valuto v Porenju.

PARIZ, 14. Matinu brizljajo iz Kolblenza, da so dr. Dorten in zastopniki porenške unije naslovili na Poincaréja pismo, kjer ga prosijo, da bi dovolil emisijo posebnega denarja za Porenje in tako rešil to pokrajino nevarnih vplivov. Zastopniki unije se izjavljajo pripravljene plačati svoj del vojni odškodnin in obljubljajo, da bodo šli na roklo zaseženih oblastvom pri njihovih prizadevanjih za rešitev dežele iz bede in splošnega pomankanja.

Francoska vlada objavlja listine o zavezniških pogajanjih v rumeni knjigi.

PARIZ, 14. Zunanje ministrstvo je izdalo rumeno knjigo, v kateri je obelodanilo vse listine, ki se tičejo zavezniških pogajanj glede odškodninskega vprašanja. Večina dokumentov je bila že objavljena, le spomenica francoske vlade od dne 20. junija, v kateri Francija pojasnjuje svoje stališče, je bila javnosti še neznan. Poincaré pravi, da ni držala Nemčija nikdar dane besede; kar je do zdaj plačala zaveznikom, je to storila le pod železnim pritiskom zaveznikov. Tako je n. pr. po zagrožitvi s strani zaveznikov na konferenci v Spa par mesecev redno dobavljala premog; kakor hitro je pa pritisk odnehal, je tudi Nemčija nehala redno plačevati. In da napravita temu konec, sta Francija in Belgija zasedli Porurje. Danes vemo, da nemški narod ni propadel in da je Nemčija prostovoljno uničila svoj kredit in državna plačilna sredstva.

Tovorni avto padel z mosta. — 23 potnikov mrtvih.

PARIZ, 14. V Saint-Sauveurju, v visokih Pirenejih, je padel tovorni avtomobil z mosta. 23 oseb, ki so se nahajale v avtomobilu, je bilo ubitih. Ponesrečenci so bili identifikirani za Holandece, ki so bili namenjeni na božjo pot v Lourdes.

Nemčija

Padec Cunoove vlade.

Sestava velike koalicijske vlade.

BERLIN, 14. Kakor javlja «Montagspost», se bo tekot današnjega dneva novi kabinet predstavil drž. zboru. Gotovo je, da bo novi državni kancelar Stresemann prevzel posle in vodstvo zunanjega ministrstva. Socialni demokrat dr. Hiltferding postane finančni minister.

Kakor poroča «Montagspost» so vse stranke velike koalicije izrazile željo, da se v direktoriju državnega zbora predlaga spemenba v vodstvo državne banke.

Nova nemška vlada sestavljena.

BERLIN, 14. Nova nemška vlada je sestavljena tako-le: Državni kancelar in začasno zunanje ministrstvo Stresemann (l. stranka); kancelarjev namestnik in začasno ministrstvo za obnovu Robert Schmidt (soc. dem.); ministrstvo za drž. brambo dr. Sönnemann (soc. dem.); finančno ministrstvo dr. Hiltferding (soc. dem.); ministrstvo za državno gospodarstvo dr. Raumer (ljud. stranka); minister za zasedene pokrajine dr. Fuchs; justično ministrstvo Radbruch (soc. dem.); minister na pošto Jersberis (center); minister za občina dr. Luther (ljud. stranka); ministrstvo za delo dr. Brauns (center).

Verjetno je, da bo pozneje imenovan za ministra zunanjih zadev baron von Berge, sedanji poslanik v Vatikanu. Nova vlada se je danes predstavila državnemu zboru.

Revolucionarno gibanje v Nemčiji. — Splošna stavka v Berlinu in v vsej osrednji Nemčiji.

BERLIN, 14. Komunisti so sklenili nadaljevanje splošne stavke v Berlinu in v pokrajini, medtem ko so se socialni demokrati in delavski sindikati izrekli proti stavki. V Berlinu počivajo vsa prometna sredstva, mesto je brez vode, luči in plina. 60% delavcev berlinskih podjetij je zapustilo delo. Večina trgovin je zaprta.

Poslanstva in javne urade strajajo, čete državne brambe. V delavskem delu mesta je prišlo do nemirov, na več krajih so se pojavili oboroženi oddelki komunistov. Iz drugih delov države manjkajo ločnega poročila, vendar je gotovo, da razvijajo komunisti na Saksoskem, Turingiji in v Prusiji močno agitacijo. V Halle so zastopniki delavskih svetov sklenili razširiti stavko na vso srednjo Nemčijo.

V Hamburgu je prišlo do več krvavih spopadov med delavci in policijo, kjer je bilo več oseb ubitih. Nad mestom je bilo proglašeno obsešno stanje. V Hamburgu je bilo med nemci 23 oseb ubitih in v Jeni 50.

Zaključitev mednarodnega demokratiškega kongresa v Freiburgu. Resolucije za razorožitev.

FREIBURG, 13. Včeraj je bil zaključen mednarodni demokratiški kongres, katerega so se udeležili predstavniki vseh držav, ki so vpisane v ženevsko ligo (52 držav). Kongres je imenoval razne komisije, ki so pročitile v prvi vrsti vprašanje razorožitve in sicer materialne in moralne. Glede materialne razorožitve je bilo odobreno poročilo francoskega polkovnika Lamouche, kar se tiče moralne razorožitve je kongres sklenil, da bo treba za pričetek primerno gibanje po vsem svetu. Zelo važno točko razprav je tvorilo razmerje med nacionalizmom in kapitalizmom. Tozadnja razprava je bila zelo živahna, a ni dovela do nikakega sklepa. Ob 9. uri je mons. Fritz opravil službo božjo v stolnici, kateri so prisostvovali tudi predstavniki drugih veroizpovedanj. — Novi odbor je tako-le sestavljen: Predsednik Mare Segner, podpredsednik posl. Joos (Nemčija), Glasswein (Ogrsko), Quide (Nemčija), Serrances (Nizozemska), Hög (Francija), Aiello (Italija), gna Swarts (Belgija).

Komunisti pojdejo danes na delo.

BERLIN, 14. Delavski komunistični svet so sklenili, da pojdejo jutri na delo.

V Berlinu je mir.

BERLIN, 14. Včerajšnji dan je splošno v mestu razen nekaterih malih kršitev javnega reda mirno potekel. Komunistični stavkovni paroli se je odzvalo le nekaj podjetij. Železniški promet se je razvijal povsem normalno in nima stavka še nj-

kakega vpliva. Promet na predmetnih železnih cest se razvijal brez vsake hibe.

Bolgarska

Štiri smrtne obsodbe v Bolgariji.
SOFIJA, 14. V Plevni je bila izrečena večeraj obsodba v procesu proti nekaterim komunistom, obtoženim kompote proti Cankovi vladi. Štiri obsojenci so bili obsojeni na smrt, drugi na daljšo ječo, 9 je oproščenih.

DNEVNE VESTI

Strahovitni valutni polom v Nemčiji

En milijon mark — to je danes denarna enotica v Nemčiji in je vreden toliko kot ena marka predvojnje vrednosti. Beseda o sovjetiziranju nemške valute ne znači več pretiravanja, čeravno obstoječe razlike med nemško marko in sovjetskimi rublom. Pri primerjanju nemške s sovjetsko valuto si moramo predložiti, da imamo danes v sovjetski Rusiji še tretjo denarno veljavno. Leta 1918 je bil vpleten prvi sovjetski rubel, kateri je stopil na mesto Kerenskijevga rubla. Po treh letih je valorizacija toliko napredovala, da se je sovjetska vlada odločila za izdajo novega rubla, kateri je nosil natisk: 1 velja za 10.000, to se pravi da je bil 1 rubel vreden 10.000 rublov iz leta 1918. Toda tudi rubel iz leta 1921 je imel isto usodo kakor oni iz leta 1918 in začetkom tega leta je bil izdan tretji sovjetski rubel, ki odgovarja vrednosti enega milijona starih sovjetskih rublov. Dolar, kateri danes uradno velja v Moskvi 214 rublov iz leta 1923, ima torej tečaj 214 milijonov starih sovjetskih rublov. Če vzamemo torej dolar kot merilo, kateri danes stane približno 4 1/2 milijone mark, izhaja, da ena marka danes velja okrog 50 starih sovjetskih rublov. To nam najbolje predstavlja ogromno katastrofo, katero je doživela nemška marka. Naravno je, da so pri taki katastrofi, katera se je poleg tega izživela v razmeroma zelo kratkem času, cene za razne potrebščine doživele še bolj divje skoke. Tako velja n. pr. en kilogram konjskega mesa danes en milijon mark. Kljub temu, da se bankovni noč in dan tiskajo, vlada vsled ogromnih cen splošno pomankanje denarja. Samo mesto Berlin potrebuje za vsakdanje življenje velikanskega svota 14 bilijonov mark.

Hvala lepa za — hvalo!

Te dni je obiskala Idrijo neka družba italijanskih kemikov v znanstvene svrhe. Znani je bilo tudi nekaj gospod. Gospodje so si ogledali rove rudnika in tehnične naprave v njih, potem kemični laboratorij in zislemo analiziranja v svrhu določitve vsebine živega srebra v rudnini Gospe so si pa ogledale čipkarsko šolo, kjer so bile — kakor naglašajo poročila v italijanskih listih — sprejete z odlično vljudnostjo. Gostje da sonaravnost občudovali organizacijo, naprav in slogu na delu, ki obljublja postati vedno bolj bratska!

Hvala lepa za to hvalo, toda z izrecno pripombo, da idrijski rudnik ni slaven še le v novejših časov, morda od anekdote sem. Srebrne rove so razkrili že v letu 1497. V vsakem leksikonu pa je ugotovljeno, da je prebivalstvo Idrije slovensko!! Kako pa se to, kar so videli občudovali in doživeli v naši — kljub vsemu uradnemu finančnemu — slovenski Idriji, strinja s tistimi večnimi klevetami, ki jih moramo čitati dan na dan, češ, da je naše ljudstvo kulturno zaostalo, da se nekulturno ponaša napram italijanskim gostom in da mu treba še le vcepiti kanček kulture?!! Hvala — še enkrat! Toda tisočkrat več bi bila vredna njihova hvala, če bi bilo v skladu z njeno vse postopanje z ljudstvom, v vsakem pogledu!! Nu, dobro je vendar-le, da so učeni gospodje obiskali našo Idrijo. Sporočiti bodo morali doma, da so prišli od dobrih in kulturnih ljudi!

Odvetniški izpit je položil z dobrim uspehom pri tržaškem prizivnem dvoru g. dr. Slavko Fornazarič, odvetniški kandidat pri g. dr. Karlu Podgorniku v Gorici. Čestitamo!

70-letnica Josipa Urbančiča. V nedeljo in ponedeljek so prihajale v hišo Urbančičev vrtne vaščanov in drugih mož iz okolice, da izrečejo vrtu moč svoje iskrene čestitke povodom 70-letnice njegovega rojstva. Pa tudi pisemne čestitke so mu došle, izšli tudi iz njegovega milega Kobarija. V nedeljo zvečer mu je priredilo podokniko pevsko društvo »Lipa«, ki mu je bil slavljence pred 25 leti ustanovnik pod širok znan lipo na njegovem razsežnem dvorišču. V ponedeljek popoldne se je zbrala v Urbančičevi hiši četa njegovih starih prijateljev in sorodcev iz mesta in okolice. Zlasti moramo omeniti častno število učiteljev. V prisrčnih besedah so označali vrline slavljenca in mu izrekli svojo ljubav tako prav iz globine duše. Donela je naša pesem, ki jo Josko tudi danes istotako žarko ljubi, kakor jo je v letih svoje mladosti. Ves

Amerika

Amerika molči na angleško noto.

WASHINGTON, 14. Državni oddelek ni podal nobene izjave o angleški noti. Uradno se zadržuje, da je bil prepis te note poslan tudi vladni Zedinjenih držav v informativne svrhe in ne zato, da bi se Zedinjene države udeležile pogajanj, katerih potek se pa vendar v Zedinjenih državah pazno zasleduje z upanjem, da se bo to kar gotovo prišlo do sporazuma.

večer je vrvelo tudi drugega občinstva na Urbančičevem domu. Bil je to dan, ki ostane — kakor je zagotavljal — v neizbrisnem spominu njemu, pa tudi vsem, ki so ga doživeli z njim. Nova poštna tarifa za periodična glasila. Uradni list »Gazzetta ufficiale« objavila kr. odlok z dne 15. julija 1923 št. 1669, ki vsebuje spremembe k poštnemu tarifu za periodična glasila.

Izpit za občinske tajnike. Z odlokom z dne 2. t. m. so bili določeni izpiti za dosego diplome občinskega tajnika na dneve 18., 19. in 20. decembra t. l. Za Julijsko Krajino se bodo ti izpiti vršili na tržaški prefekturi.

Pri izžrebanju državnih obveznic (buoni del tesoro) četrte serije, ki se je izvršilo večeraj v glavnem ravnateljstvu izključnega ministrstva, je dobila premijo 1 milijona obveznica št. 1.334.713, premije 100.000. 50.000. 10.000 ter 4 po 5.000 ednostno št. 812.704, 393.920, 699.163, 1.876.674, 1.805.793, 556.450 in 339.736.

Društvene vesti

Šentjakobska Čitalnica. Naznanja vsem članom dramatičnega odseka, da se bo prihodnja vaja vršila izjemoma jutri, v četrtek 16. t. m., točno ob 20. uri. — Odbor.

Iz tržaškega življenja

Težka nesreča v vojašnici Oberdan. — Vojak padel pri telodvabi z droga ter si zlomil vrat. Večraj predpoldne je na vojaškem večerjavu pri vojašnici Oberdan vežbalo večštevilo vojakov. Oddelek 12. pešpolka se je vrnil v telodvabi. Poleg drugih prostih vaj je prišla na vrsto tudi telodvaba na orodju. Pri tej vaji se je pripetila težka nesreča, katere žrtev je bil vojak Josip Latuada, star 20 let, dodeljen IV. stotnjici 12. pešpolka. Mladenec je telodvabljal na drugo, od koder je radi nesrečne kretnje nenadoma stmolgaval s kakih 2 metrov višine na tla, kjer je obležal; iz rane na glavi se mu je vili kri. Čeravno rana ni bila navidežno nevarna, vendar se mladenec ni mogel dvigniti zopet na noge; telo mu je popolnoma odvenelo. Nekaj poročnik je hitel na rešilno postajo ter prosil za zdravniško pomoč. Zdravnik, ki je par minut potem došel na lice mesta, je dožgal, da je stanje poprečnega vojaka smrtno nevarno; nesrečni mladenec si je namreč zlomil tilnik. Ponesrečenca so prepepeljali v vojaško bolnišnico v ulici Fabio Severo. Njegovo etanje je brezupno.

Krčmarjeva nezgoda. Krčmar Josip Tiller, star št. 51, se je predsinčino vračal z nakupljenim vinom proti domu. Okoli polnoči se je voz pri nekem cestnem ovinku v bližini Boljuna nenadoma prevrnil. Pri tem je krčmarja zadel v levo nogo težak sod ter mu jo zlomil pod koleno. Ponesrečenca so našli nekateri kmetje, mu pomagali zopet na voz ter ga prepepeljali v tuk. mestno bolnišnico. Okrevanje bo v 4 tednih.

Mornar, ki je sit življenja. Pomorski natak Valerijan Carbonich, star 25 let, uslužben na parniku »Canaro«, se je predsinčino v ulici Gatterji zastropil z jodovo tinkturo. Okoli mladenca, ki se je zgrudil na tla, se je nabralo mnogo ljudi; nekdo je poklical telefonično na lice mesta zdravniško rešilno postajo. Ta je Carbonichu izpral želodec. Nato so zastropiljenca prepepeljali v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v nevarnem stanju.

Vzroki, ki so pripravili mladenca do obupnega koraka, niso znani.

Mlada ženska, ki je tudi hotela umreti. Večraj rano jutraj je bil zdravnik rešilne postaje telefonično poklican v ulico Filippo Corridoni, kjer se je v hiši št. 8 zastropila mlada ženska Dospesvi na lice mesta je zdravnik našel 20-letno uradnico Valerijo Degano, tam stanujočo.

Mladenka je s samomorilnim namenom izpila precejšnjo količino octove kisline. Zastropljenko so nemudoma prepepeljali v mestno bolnišnico, kjer so ji izprali želodec. Toda ta operacija ni zmogla ustaviti smrtonosnega delovanja strupa. Po dolgotrajnih, strašnih mukah je Deganova ob 14h nehala živeti.

Zdi se, da si je mladenka vzela življenje radi nesrečnih družinskih razmer.

Požar v Barkovljah. Večraj okoli 4. ure jutraj je na posestvu vdove Marije Pahor, katero se nahaja v Barkovljah št. 834 izbruh-

nil velik požar. Zateel je goreti senik, v katerem je bilo spravljeno okoli 60 stotov sena. V kratkem je bil ves senik v plamenih. Tržaški gasilci, ki so bili telefonično poklicani na lice mesta, se je posrečilo preprečiti, da se ni ogenj razširil na druga poslopja. Senik pa je pogorel do tal. Po več urnem, napornem delu je bil ogenj popolnoma pogasjen. — Škoda je velika, a je pokrita z zavarovalnico.

Priporočljiv trgovski družabnik. Trgovca Urban Franceschini se je svojočasno v svojo nesrečo seznanil z nekimi Ivanom Depicolzuane, starim 37 let, Moza sta se domenila, da bodeta trgovala v družbi. Predmet trgovine so bile stare kovine. Pogodila sta se tudi, da bo Franceschini dal potreben kapital, medtem ko bo Depicolzuane dejansko vodil trgovino. Kupčije so bile dobre, a samo za Depicolzuane. Ta je namreč z družabnim kapitalom kupoval od svoje ljubimke Elizabete Zubranich, ki ima trgovino s staro železino v ulici Tesa, velike množice kovinastega materiala, katerega je potem po oduševski ceni zaračunal svojem družabniku. Stasoma je prišlo gojufani Franceschini prišel na sled sleparijam nepoštenega družabnika. Naznanil ga je na kvesturi. A zvesti sleparji so se pravčasno odkurili v inozemstvo. Zubranicheva, ki je brzkone dobro vedela za »kupčije« svojega ljubimca, je bila aretirana.

Iz tržaške pokrajine

Telovadni nastop v Postojni. Vsem udeležencem mora biti še dobro v spominu lanski telovadni nastop »S. K. P.« v Postojni. »Bojsega« vsta bi ne mogli odnesti kakor smo ga. »S. K. P.« je častno rešil svojo nalogo, tako je poročala »Edinost« o prvem javnem nastopu postojnskih telovadcev po vojni.

Tudi letos nam boče pokazati »S. K. P.« uspehe celoletnega vežbanja, ki bodo gotovo v vsakem oziru prekašali lanske. Opozarjamo vse ljubitelje telodvabe, da se vrši ta nastop drugo nedeljo t. j. 26. avgusta 1923.

Vest iz Goriškega

Iz Ajdovščine. Nekoliko opomb glede preskrbe našega trga in njegove okolice z monopolnim blagom. Splošno je znano, da smo pri nas s tem blagom večkrat prav slabo preskrbljeni. Mnogokrat se zgodi, da ni dobili po več dni soli ali žveplenk ali tobaka. Grem v trafiko si kupiti zaželenih cigaret, dobim odgovor da jih že par dni ni in jih morda nekaj dni tudi ne bo. V nadomestek vprašam po gotovi vrsti tobaka, dobim sličen odgovor: »Ga ni, ga nismo dobili. Vprašaj po koleku določene svote, odgovor, jih nimamo, vzemite drugega«. Z znanimi je velikokrat taisto.

Cloveku se zdi neverjetno, da je kaj takega mogoče, ker sleherni je tega mnenja, da monopolnega blaga bi ne smelo nikdar zmanjkati in bi ga moralo biti vedno po poljubnosti na razpolago.

Naj bi slavna kraljeva monopolna uprava ukinila, da bi ljudstvo ne imelo več vzroka za slične pritožbe.

Basška dolina. Druživa v basški dolini, pozor! Dne 26. t. m. prired. podmeški dijači veselice z bogatim vsprejemom. Vsa sosedska društva so naprosena, da na ta dan ne prireajo ne veselice ne plesov.

Kulturnost in umetnost

Slavnostna števila »Socialne Misli« ob priliki V. katoliškega shoda je izšla na 56 straneh in prinaša sledečo vsebino: Pred petim katoliškim shodom (Josip Hodehnec) — Katoliki in stranke (Anton Korošec) — Cerkev, duhovnik in politika (Anton Bonaventura Jeglič) — Cerkev in država v srednjem veku (P. Angelik Tominc) — Cerkev kot etično-socialni problem (Josip Jeraj) — Odnos med cerkvijo in državo po Vladimirju Solovjevu (Josip Debevec) — Vzhodno cerkevno vprašanje (Fran Grivec) — Bogoslovski in moderni slovenski literarni in umetniški strujah (P. Ogric) — Borba med krščanskimi socialci in konservativci v Italiji (Janko Kralj, Padova) — Sedanji zakoniti položaj katolištva v Franciji (A. Albaret, Paris) — Delo čehoslovških katoličanov za narod in državo (Franc Maria Zampah, Brno) — Podvigi in borbe nemških katoličanov (Friedrich Ritter von Lama, Füssen) — Obnovitveno gibanje katolištva v Avstriji (Dr. Valentin Holzer, Krems a. D.) — Procvit katolištva v Španiji (Zacarias Garcia Villada, Madrid) — Kriza ruske cerkve (Grof Dimitrij Olsufjev, Klein Wartenstein) — Vpliv pravoslavja na društvo in državo v Srbiji (Dr. Fra A. Čičić, Belgrad) — Kat. mladinsko obnovitveno gibanje (Marijan Dokler, Inmost) — Gibanje za združenje cerkv (Ivan Dolencec) Katoliške knjige.

Cena te številke je 10 Din. Naroča se pri: »Upravi Socialne Misli«, Jugoslovanska tiskarna, kolpartažni oddelek, Poljanski nasip 2.

In pravila sem mu boče o vili z rožami, o Italiji, o godbi in o italijanskih pesnikih. ... »Mura, Mura!« mi pravi, držeč me za podbradek in poglabivši oči v svoje. »Reci, reci. Ni li prepozno?«

»Je-li prepozno?« Položila sem lice na njegovo roko in sem vzdihnila. Moje nagajenje do Boževskija je plavalo nad menoj kakor val ognja, ki me razjeda, me ubija. Potem sem mislila na moje otroke, na cvetoči vrh v Italiji. ... »Ne, Vasili, ne! Ni še prepozno.«

Da ne pustimo za seboj mrzljive in obrekovanja, sva sklenila, da se Vasili in Boževskij spravita, predno odpotujeta iz Rusije. Stahl in Grigorjevskij sta se ponudila, da priredita veselico, na kateri naj bi se midva poslovila od znancev in prijateljev.

V spremstvu naj bi šli k operi; potem naj bi se s sešli s Stahlom in Grigorjevskim k večerji v Grand Hotelu, kot povabljeni Boževskija samega.

Tam naj bi si rekli zbogom. Mogoče za vedno. Čeravno me je vlekle vzemirljiva želja k Boževskiju, sem se vendar pošteno upirala, srečati ga pred tisto, za naju oba tako svečano in tako bolesto uro.

Vasili je hodil okoli, da preskrbi potne liste in v naši hiši je bilo vse razmetano in razdejano.

Prišel je predvečer najinega odhoda. Prišel je večer, ki naj bi bil zadnji in vseh moje sreče.

Pokrila sem z atlasom in biseri moje raztrgano, trpečo srce. Srgji naj bi me videl zadnji večer lepo. Hotela sem mu ostati v blestem spominu. ...

»Mali božja žanjstov.« V Monteleone Calabro, malem kraju Kalabrije je cerkev, v kateri stoji alika Matera božje, ki nosi na levi roki Jezusa, v desni pa drži kratko palico, podobno fašistovski, s katero pretepajo svoje sovražnike. Brž so jo krstili za Mater božjo kolca ali tako zvanega »manganello«, oziroma za Mater božjo zaščitnico fašistov. Našel se je celo monsignor, neki Gallega, ki je obljubil, da proslavi 15. avgusta v posebnem govoru Mater božjo kolca kot Mater božjo fašistov.

GOSPODARSKE VESTI IZ JUGOSLAVIJE.

Jugoslovanska paroplovba. Belgrajska vlada je sklenila, da ne bo obnovila pogodbe s paroplovnim sindikatom ampak da bo ustanovila novo paroplovno družbo, pri kateri bo država soudeležena z 51 odstotki. Država bo prinesla v novo družbo že gotovo floto. Prva Srbska paroplovna družba je dobila poziv, da vstopi v novo družbo; če bi se pa ta družba branila, bo vlada ustanovila novo akcijsko družbo brez nje.

Kotiranje jugoslovanskih državnih papirjev na londonski in pariški borzi. Prvikrat po vojni so bile pripuščene na londonski borzi kotiranju triodstotne državne zadolžnice kraljevine Crngore iz leta 1909. — Štiriodstotne obveznice srbskega konvertiranega posojila se zopet kotirajo na pariški borzi.

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

DVA dečka se sprejmeta kot pekovski vajenca. Fran Jančar, Divača. 1121

ZELEZNE DELE za benesko žago prodam. Več pove Plešnar Anton, mehanik, Godovič pri Idriji. 1120

EGIPTOVSKI GROFOLOG pove preteklost, sedanje in bodočnost. Gorica, Via Rastello 41. 1122

MLEKARNA Via Boccaccio št. 4, išče dnevno 200 do 300 litrov pasteriziranega mleka. 1123

POROČNA SOBA, predvojno delo, 12 kosov, se proda za L 1200.— Corso Garibaldi 29 vrata 6. 1124

SREBRO, zlato in briljante plača več kot drugi Pertot, via S. Francesco 15, II. 45

NOVO! NOVO! Le dve liri in komarji Vas ne bodo pikali. Namažite se z balzomom Cantiform, katerega dobite le pri I. Kolaković-u v Ajdovščini. 1112

VEČJE POSESTVO se proda v obrtnem kraju na Gorenjskem ob železnici v neposredni bližini Bleda. Stanovanje takoj na razpolago. V gospodarskem poslopiju so kleti, ki so pripravni za večjo vinsko trgovino. Dopolni pod »Posestvo« na Gorenjskem, na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 26/20

KOMPANJONA za novo tovarno v večjem mestu Slovenije, s kapitalom Din 500.000.— se sprejme. Jako dobičkanosno brezkonkurenčno podjetje. Lastno tovarniško poslopije z vsemi stroji, dogotovljeno. Ponudbe pod »Nova tovarna«, na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 26/21

ZLAT, srebrna in papirni denar se kupuje in prodaja po zmernih cenah. Menjalnica via Giacinto Gallina 2, (nasproti hotela Montecenisio). Telefon 31-27. Govori se slovensko. 25

KRONE, srebro, zlato in platin kupujemo. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 839

Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročtvom

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torrebianca št. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Uradne ure za stranke od 9 do 13.

Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Št. telef. 25-67.

Odhodi in prihodi vlakov

JUŽNI KOLODVOR.

Trst, Tržič, Cervinjan, Portogruaro - Benetke.

Odhodi: 0.15 o.; 5.— eks.; 5.35 brz.; 9.40 o.; 10.10 brz.; 14.— eks.; 15.40 o.; 18.— o.; 19.05 eks.

Dohodi: 0.40 eks.; 5.40 o.; 8.15 o.; 10.05 eks.; 14.— brz.; 15.40 eks.; 19.23 o.; 23.25 eks.

Trst, Gorica, Kormin, Videm (Udine).

Odhodi: 6.05 o.; 8.— o.; 9.40 o.; 13.10 o.; 16.40 brz.; 18.— o.

Dohodi: 8.15 o.; 10.45 o.; 12.40 brz.; 16.50 o.; 18.50 o.; 22.45 o.

Trst, Nabrežina, Divača, St. Peter, Postojna.

Odhodi: 0.40 eks.; 5.15 brz.; 7.00 brz.; 8.30 o.; 11.00 brz.; 16.10 o.; 19.45 brz.

Dohodi: 3.30 eks.; 7.15 o.; 9.25 brz.; 12.20 o.; 18.30 brz.; 20.30 o.; 21.20 brz.; 23.50 o.

KOLODVOR PRI SV. ANDREJU (državni)

Trst, Koper, Buje, Poreč.

Odhodi: 5.40, 8.50*, 12.35, 18.30*.

Dohodi: 8.30*, 12.30, 17.55*, 21.25.

Trst, Gorica, Podbrdo.

Odhodi: 5.35 brz.; 6.10 o.; 16.30 brz.; 17.25 o.

Dohodi: 7.45 o.; 12.25 brz.; 21.15 o.; 23.45 brz.

Trst, Herpelje, Buzet, Pula.

Odhodi: 5.25 o.; 12.55* brz.; 18.25 o.

Dohodi: 7.35, 10.05 o.; 15.50* brz.; 21.32 *

* Ne vozi ob nedeljah.

Tiskarna „Edinost“ v Trstu

izvršuje vsa tiskarska dela točno in solidno

Prostori tiskarne se nahajajo v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 20

BANCA ADRIATICA

CENTRALA TRIESTE

Delniška glavnica Lit. 15.000.000.—

Podružnice: Abbazia, Zara.

Allirani zavodi: Jadranska Banka Beograd in njene podružnice: Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegovi, Jelsa, Jesenice, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Novisad, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.

ADRIATISKE BANK, WIEN

Frank Sakser State Bank: NEW-YORK

Banco Yugoslavo de Chile: VALPARAISO

Izvršuje vse bančne posle.

PREJEMA VLOGE

na vložne knjižice ter jih obrestuje po 3 1/2 %, vloge na žiro-račun po 4 % Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes)

Zavodovi uradi, Trieste:

Via Cassa di Risparmio 5 — Via S. Nicolò 8. (Lastna palača)

Telef. R. 1463, 1751, 2676. Razpis posloj od 9.30 do 12.30 in od 14.30 do 18.

PODLISTEK

ANNIE VIVANTI:

KIRKA

Roman Marije Tarnovske. — Poslovenila G. B.

Pomaknila sem se nazaj vsa preplašena. Tedaj je Vasili stegnil roko, me pograbil za ovratno nit bisero, ki se mu je raztrgala med prsti. Mlečnobeli kameni so se vrteli po tleh. Povabljeni — moški in ženske — so se sklanjali, da bi jih poiskali in pobrali.

Toda Boževskij je stopil korak naprej in je stal ježno in napadalo Vasiliju nasproti. Vasili pa je kričal, smeječ se: »Predrežlj! Re-veži! In iskaje po žepih orožja, je vpil: »Proč vsi! Ugasnite luči. Igrala bova slepo muho jaz in ulanec! Igrala bova slepo muho v tem! Stahl, dajte sem dva samokresla! — zapodite ven vaše ljudi in ugasnite luči!«

Bil je pijan in zmešan.

Toda Boževskij je bil mirnejši.

»Čemu v temi, grof Tarnovskij? Zakaj ne raje pri solnčni luči — na deset korakov?«

»Ne! Je tulil Vasili, »ubiti te hočem v temi, zla žival ti! Hočem te usmrtiti v temi!«

Ne vem kako se nam je posrečilo, spravili ga v trojko s Grigorjevskajo in Semencov-om edina, ki sta stanj nekoliko vplivala. Jaz sem vledila v drugi trojki s Stahlom; vsi pot sem se tresla in težko sople in se nahajala v grozni fizični muki.

Medtem, ko so sani tiho drčale po snegu, se je slišal v mihi zvezdnati noči Vasiljev